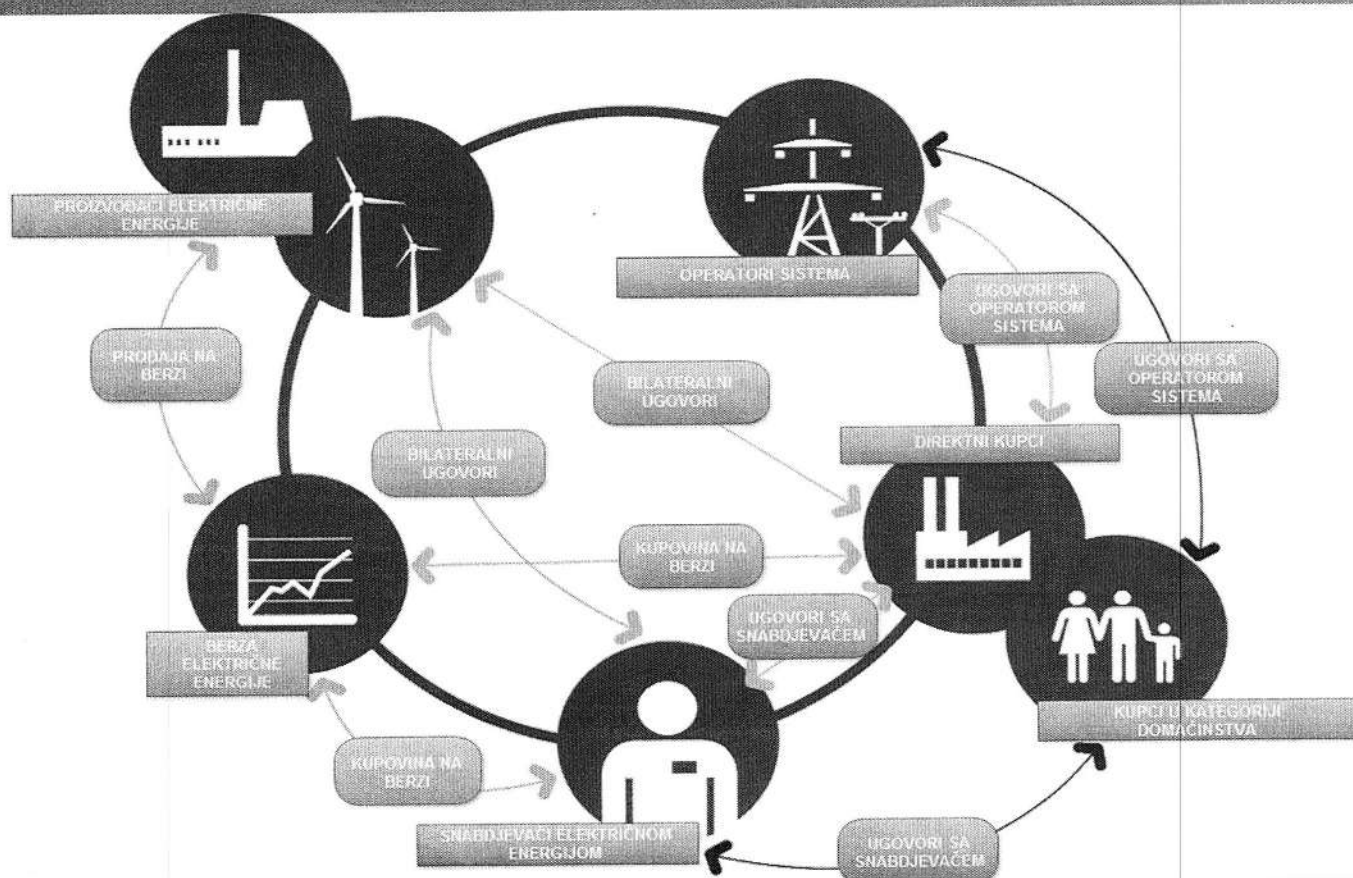

**PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN DRUŠTVA SA
OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU „CRNOGORSKI OPERATOR
TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“- PODGORICA, ZA 2024. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. PLAN POSLOVANJA SLUŽBI U OKVIRU DRUŠTVA U 2024. GODINI	7
2.1. Služba za ekonomsko finansijske i opšte poslove	7
2.2. Služba za tržište električne energije	9
2.3. Služba za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju	11
3. STRUČNA USAVRŠAVANJA I RADNE POSJETE ZAPOSLENIH U 2024. GODINI	13
4. POTREBNE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA U 2024. GODINI	14
4.1. Obezbjedivanje - kupovina poslovnog prostora za rad Operatora tržišta	14
4.2. Obezbjedivanje softvera za rad Operatora tržišta - Kupovina Market Management System-a (MMS softver)	14
4.3. Obezbjedivanje - zakup softvera za registar garancija porijekla	15
4.4. Obezbjedivanje - zakup softvera za prognozu proizvodnje vjetroelektrana	16
4.5. Obezbjedivanje - kupovina sistema za upravljanje dokumentima („Document Management System“ - DMS) i implementacije korporativne e-mail kolaboracione platforme	17
5. FINANSIJSKI PLAN ZA 2024. GODINU	19
5.1. Planirani prihodi za 2024. godinu	19
5.2. Planirani rashodi za 2024. godinu	19
5.2.1 Troškovi poslovanja (TP)	19
5.2.2. Troškovi amortizacije	24
6. SUDSKI POSTUPCI	26
7. REZIME	27

Na osnovu člana 15 stav 1 alineja 4 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću »Crnogorski operator tržišta električne energije« - Podgorica (»Službeni list CG«, br. 76/10, 60/11 i 18/19) i člana 23 stav 2 alineja 4 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću »Crnogorski operator tržišta električne energije« - Podgorica (»Službeni list CG«, br. 30/11, 60/11, 39/15 i 40/19), Odbor direktora Društva, na sjednici održanoj 06.12.2023.godine, usvojio je

PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“- PODGORICA, ZA 2024. GODINU

1. UVOD

Društvo sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" - Podgorica (u daljem tekstu: Operator tržišta) je, u skladu sa Zakonom o energetici i Zakonom o privrednim društvima, osnovan Odlukom Vlade Crne Gore, 16. decembra 2010.godine. Privredno društvo je registrovano kod Centralnog registra privrednih subjekata 29. jula 2011. godine.

Statutom Društva propisano je da Odbor direktora usvaja godišnji program rada i finansijski plan Društva uz saglasnost osnivača - Vlade Crne Gore.

Operator tržišta električne energije, osnovan kao društvo sa ograničenom odgovornošću, je energetska subjekt, čija je djelatnost od javnog interesa i obavlja se kao javna usluga u skladu sa Zakonom o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22) (u daljem tekstu: Zakon), Licencom za djelatnost Operatora tržišta električne energije (u daljem tekstu: Licenca), Tržišnim pravilima i međunarodnim standardima.

Oblast energetike je od izuzetnog značaja za ukupan privredni razvoj jedne zemlje. Kao i do sada, značajne aktivnosti u ovoj oblasti su usmjerene i na povećanje mogućnosti investiranja i postavljanje standarda koji se moraju ispuniti u pogledu kvaliteta, što, kada je u pitanju tržište električne energije, uslovljava potrebu, kako regionalnog povezivanja, tako i stvaranja uslova za uključivanje u jedinstveno evropsko tržište električne energije. Na ovaj način, pred energetskim subjektima, pa i Operatorom tržišta, postavljaju se ciljevi i obaveze koje Operator tržišta, kao privredno društvo u kontinuiranom razvoju treba uspješno da ispunjava.

Operator tržišta, primjenjujući procedure utvrđene Zakonom i Tržišnim pravilima, omogućava svim zainteresovanim subjektima prijem na tržište električne energije u

Crnoj Gori pod jednakim uslovima, uz poštovanje načela javnosti, nediskriminatornosti i nepristrasnosti.

Operator tržišta se prvobitno finansirao u skladu sa Pravilima o utvrđivanju naknade za rad operatora tržišta električne energije. Zakonom o energetici, koji je stupio na snagu početkom 2016. godine, propisano je da se regulatorno dozvoljeni prihod i naknada za rad Operatora tržišta utvrđuje u regulatornom postupku, u skladu sa Zakonom. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija), saglasno Zakonu, donosi Metodologiju za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije. Važećom Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije („Službeni list CG“, broj 71/22 i 37/23) utvrđuju se uslovi, način i postupak utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije. Naknada utvrđena na osnovu ove metodologije primjenjuje se na: operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, snabdjevače, kupce samosnabdjevače, snabdjevača posljednjeg izbora i ranjivih kupaca, povlašćene proizvođače i proizvođače koji su balansno odgovorni i trgovce. Naknada utvrđena na osnovu ove Metodologije se primjenjuje na servisiranje poslovnih aktivnosti u 2024. godini. Regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u naknade sastoji se iz tri dijela: dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se odnosi na aktivnosti koje se tiču balansnog obračuna u iznosu od 50%; dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se odnosi na aktivnosti koje se tiču voznih redova u iznosu od 15% i dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se odnosi na servisiranje električne energije od povlašćenih proizvođača u iznosu od 35% od ukupno dozvoljenog regulatornog prihoda na nivou godine.

U postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda Operatora tržišta primjenjuje se regulatorni metod "trošak plus", koji utvrđivanje naknada zasniva na opravdanim troškovima poslovanja, trošku amortizacije, uz obezbjeđivanje razumne dobiti i sredstava potrebnih za nabavku osnovnih sredstava neophodnih za obavljanje energetske djelatnosti.

Program rada i finansijski plan je, u smislu kompatibilnosti, sačinjen u skladu sa Odlukom Agencije o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023. – 31.12.2025.godine („Službeni list CG“, broj 131/22), donijetoj na sjednici Odbora Agencije 29. i 30.11.2022.godine. Međutim, realan prikaz potreba dat je u projekciji sadržanoj u tabeli 6 ovog programa, gdje je, imajući u vidu ekonomska kretanja i kontinuiran rast cijena na tržištu, data projekcija troškova poslovanja uvećanih za inflaciju od 13% mjerenu indeksom potrošačkih cijena za 2022.godinu, prema zvanično objavljenim podacima na sajtu Monstata.

Pored navedenog segmenta o načinu finansiranja, u uvodnom dijelu potrebno je ukazati da je Vlada Crne Gore Zaključcima, broj: 08-1578, od 17.06.2016.godine, obavezala Operatora tržišta da bude učesnik u osnivanju berze električne energije u Crnoj Gori. Osnivači Berze električne energije DOO /u daljem tekstu: Berza/ su: DOO „Crnogorski operator tržišta“ - Podgorica, Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica i Elektroprivreda AD Nikšić. Odbor direktora Operatora tržišta je, postupajući po zaključcima Vlade, dana 31.05.2017.godine donio Odluku o odobravanju/donošenju osnivačkih akata Berze – Ugovora o osnivanju i Statuta Berze. Saglasno zaključcima Vlade Crne Gore, ulog Operatora tržišta u Berzu, u dosadašnjem periodu, iznosio je 180.010,00 EUR-a (33,34%). Operator tržišta je apsolutno regulisani energetska subjekat i, saglasno propisanom odlukama Agencije o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta, nijesu opredijeljena sredstva za njegovo ulaganje u Berzu električne energije. Kod razloga ovakvog regulatorno pravnog i finansijskog okvira, posljednjom odlukom Vlade Crne Gore o dokapitalizaciji Berze iz 2021.godine nije bio obuhvaćen Operator tržišta i sadašnji udio Operatora tržišta u tom privrednom društvu je 18,8%.

Glavni zadaci i aktivnosti u Operatoru tržišta:

- Organizovanje i upravljanje tržištem električne energije, kroz efikasno sprovođenje postupaka, principa i standarda za organizovanje, funkcionisanje i upravljanje tržištem električne energije.

- Kontinuirano ispunjavanje obaveza utvrđenih Zakonom i podzakonskim aktima u vezi sa otkupom električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača, planovima proizvodnje i njihovom raspodjelom na snabdjevače i kupce samosnabdjevače, i debalansom koji izazivaju povlašćeni proizvođači u elektroenergetskom sistemu Crne Gore.

- Aktivnosti vezane za garancije porijekla koje Operator tržišta izdaje na zahtjev proizvođača električne energije, za energiju proizvedenu u energetska objektu koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju.

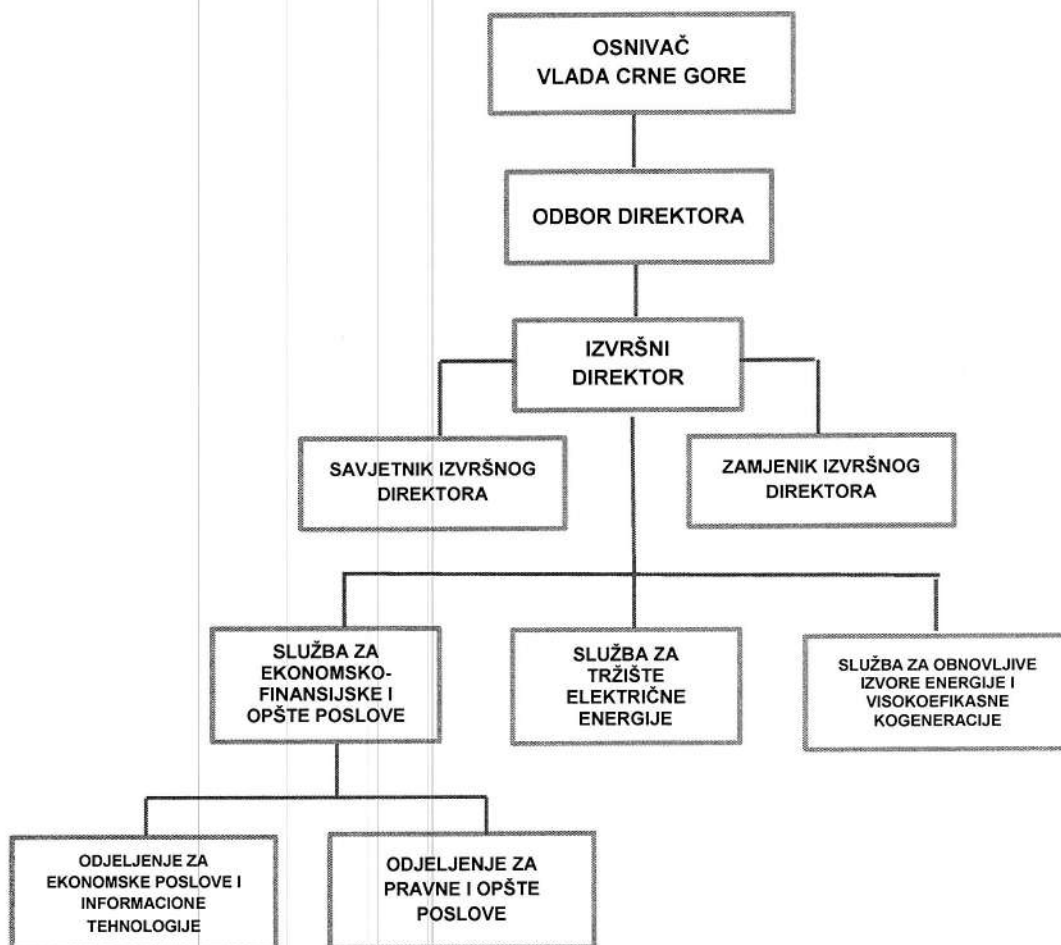
- Aktivnosti koje tretiraju opšte poslovanje privrednog društva u funkciji obavljanja energetske djelatnosti.

Agencija je, u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta za 2024.godinu, u skladu sa članom 7 stav 2 Metodologije, odobrila 22 zaposlena za 2024.godinu (s tim što što je prijem jednog zaposlenog vezan za ostvarenje ostalih prihoda od garancija porijekla i može se realizovati tek kad se steknu uslovi za to).

Kvalifikacija i broj izvršilaca potrebnih za obavljanje poslova sa punim radnim vremenom

<i>Kvalifikacija zaposlenih</i>	<i>Potreban broj izvršilaca sa punim radnim vremenom</i>
Visoko obrazovanje	20 (+1)
Više obrazovanje	1
UKUPNO	22

Organizaciona šema Operatora tržišta

Odbor direktora ovog privrednog društva ima tri člana. Odbor direktora upravlja i rukovodi i vrši nadzor nad tekućim poslovanjem Operatora tržišta.

Odbor direktora će, kao i u dosadašnjem periodu, u kontinuitetu održavati sjednice Odbora, donositi akta i rješavati pitanja iz svoje nadležnosti.

Izvršni direktor vodi operativno poslovanje Operatora tržišta, obavlja poslove u skladu sa zakonom, Statutom i internim aktima Operatora tržišta i stara se o realizaciji odluka po zaduženjima Odbora direktora i osnivača.

Poslovi Operatora tržišta su organizovani u okviru organizacionih jedinica:

- Službe za ekonomsko-finansijske i opšte poslove:
 - Odjeljenje za ekonomske poslove i informacione tehnologije
 - Odjeljenje za pravne i opšte poslove
- Službe za tržište električne energije
- Službe za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju

Van organizacionih jedinica, pored poslova izvršnog direktora, aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovani su poslovi: zamjenika izvršnog direktora i savjetnika izvršnog direktora.

2. PLAN POSLOVANJA SLUŽBI U OKVIRU DRUŠTVA U 2024. GODINI

2.1. Služba za ekonomsko finansijske i opšte poslove

- Poslovi iz oblasti finansija (prikupljanje i korišćenje novčanih sredstava, poslovi novčanog prometa, poslovi raspodjele prihoda).
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Računovodstveni poslovi (prikupljanje, sređivanje, obrada i čuvanje podataka o ekonomskim aktivnostima).
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Finansijsko izvještavanje o poslovanju resornom ministarstvu i Odboru direktora.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kvartalno
- Poslovi iz oblasti javnih nabavki.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Donošenje Plana javnih nabavki za 2024.godinu.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Do kraja januara 2024.godine
- Poslovi izvještavanja o javnim nabavkama nadležnom organu polugodišnji i godišnji izvještaj.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Polugodišnji do 31.jula 2024.godine, a godišnji za prethodnu godinu do kraja februara 2024.godine
- Usvajanje finansijskih iskaza za 2023.godinu.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Utvrđivanje predloga finansijskih iskaza od strane Odbora direktora najkasnije do kraja I kvartala 2024.godine i dostavljanje osnivaču, sa pratećim materijalima koji se odnose na izvještavanje o poslovanju za 2023.godinu u II kvartalu 2024.godine
- Revizija finansijskih iskaza za 2023.godinu.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Istu će vršiti od strane Osnivača imenovani eksterni revizor, I/II kvartal 2024.godine
- Izvještaj o poslovanju za 2023.godinu.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Utvrđivanje od strane Odbora direktora i dostavljanje Osnivaču radi usvajanja predloga Izvještaja o poslovanju za 2023.godinu, sa predlogom finansijskih iskaza, izvještajem o izvršenoj reviziji i izvještajem o transfernim cijenama – II kvartal 2024.godine
- Učešće u izradi/izrada akata iz osnovne djelatnosti Operatora tržišta utvrđene Zakonom o energetici i Tržišnim pravilima (oblast energetike), koja proizilaze iz zakonskih i podzakonskih akata.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Međuresorski pristup zaposlenih u Operatoru tržišta, u toku 2024.godine, zavisno od donošenja zakonskih i podzakonskih akata

- Donošenje Statuta Operatora tržišta usklađenog sa Zakonom o privrednim društvima („Službeni list CG“, br. 65/20 i 146/21).

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Statut donosi osnivač – Vlada Crne Gore, a predlog istog je od ranije u proceduri kod nadležnih subjekata Vlade

- Usklađivanje internih akata sa Statutom operatora tržišta, iz oblasti opšteg poslovanja privrednog društva (akta o radu Odbora direktora, iz oblasti finansija i računovodstva, javnih nabavki, akta o unutrašnjoj organizaciji operatora tržišta i sistematizaciji radnih mjesta, iz oblasti radnih odnosa, kancelarijskog i arhivskog poslovanja, slobodnog pristupa informacijama i dr.), kao i svih internih akata iz oblasti energetike koja zahtijevaju usklađivanje.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Nakon donošenja Statuta – aktivnosti svih službi i zaposlenih van organizacionih cjelina – u toku 2024.godine

- Izrada akata u ostvarivanju prava i obaveza iz rada i po osnovu rada zaposlenih
- Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Zastupanje u postupku medijacije po sporu za naknadu štete proisteklom po presudi Višeg suda kojom je potvrđena presuda Osnovnog suda u Podgorici, a kojom je poništena kao nezakonita odluka o razrješenju ranijeg izvršnog direktora

Realizacija, napomene i planirani rokovi: U toku 2024.godine

- Razvijanje djelatnosti upravljanja i razvoja informacionog sistema, uz istovremenu povezanost svih organizacionih dijelova operatora tržišta, omogućavanje pouzdanog i stabilnog funkcionisanja informacionog sistema i obavljanje svih poslova iz oblasti informacionih tehnologija.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Nastavak unapređivanja saradnje sa međunarodnim organizacijama kroz učešća u radu radnih grupa AIB-a (engl. „Association of Issuing Bodies“), Energetske zajednice i EUROPEX-a (engl. „Association of European Energy Exchanges“) u domenu rada Službe i u saradnji sa drugim službama u cilju nabavke i implementacije odgovarajućih novih softverskih rješenja u skladu sa potrebama Operatora tržišta.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Aktivnosti u vezi sa AIB-om i nabavkom odgovarajućeg softverskog rješenja u skladu sa (punopravnim) članstvom u AIB-u, međunarodnim aktuelnim i novim standardima, uz punu saglasnost sa nacionalnim zakonodavstvom.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: sa Službom za OIE i VEK, II kvartal 2024.godine

- Obavljanje stručnih, administrativnih i tehničkih poslova, kancelarijskog i arhivskog poslovanja, u svrhu ostvarivanja radnih obaveza i obavljanja utvrđene djelatnosti operatora tržišta.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

2.2. Služba za tržište električne energije

- Prijem učesnika na tržište (obrada zahtjeva za prijem na tržište i pripremanje akata po podnijetim zahtjevima), identifikacija, klasifikacija i registracija učesnika na tržištu električne energije, uključujući i dalje praćenje njihovih aktivnosti na tržištu Crne Gore.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Evidentiranje balansnih grupa i balansno odgovornih subjekata, kao i zaključenih ugovora o balansnoj odgovornosti, finansijskom poravnanju balansnog obračuna i ugovora o učestvovanju na tržištu električne energije.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Prikupljanje podataka od nosioca balansne odgovornosti i balansno odgovornih subjekata (uključujući i podatke obnovljivih izvora i visokoeфикаsne kogeneracije), kao podataka sa srednjeročnog (dan unaprijed) tržišta električne energije za izradu dnevnog okvirnog voznog reda.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Izrada dnevnog okvirnog voznog reda.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Prijem, obrada i unos ostvarenih voznih redova, prikupljanje i provjera validnosti podataka dobijenih od operatora prenosnog sistema, unos i obrada istih u sistem poravnanja, prikupljanje i provjera validnosti podataka dostavljenih od strane operatora distributivnog sistema, (koji se odnose na krajnjeg kupca, kupce proizvođače kao i proizvodne jedinice priključene na njegov sistem), unos i obrada istih u sistem poravnanja.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Priprema bilansa stanja balansnih grupa i balansno odgovornih subjekata, obrada podataka tj. upravljanje procesom obrade podataka vezanih za primjenu balansnog mehanizma, provjeravanje i verifikacija utvrđenih količinskih odstupanja sa nosiocima balansne odgovornosti kao i balansno odgovornim subjektima, provjeravanje i verifikacija utvrđenih količinskih odstupanja povlašćenih proizvođača.

Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Utvrđivanje finansijskog obračuna i kontrola (finansijska) verifikovanih količinskih odstupanja, zatim obavještanja učesnika na tržištu, OPS-a i ODS-a o okončanim količinskim i finansijskim obračunima i poravnanju.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Praćenje i kontrola primjene Metodologije za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih i sistemskih usluga balansiranja prenosnog sistema i saradnja sa OPS-om u procesu usaglašavanja cijena, potom praćenje ostvarenja balansno odgovornih subjekata i balansnih grupa u smislu kontrole procijenjenog rizika za svakog balansno odgovornog subjekta odnosno balansnu grupu, obračunavanje iznosa bankarske garancije ili drugog sredstva obezbjeđenja plaćanja, uključujući i upravljanje rizicima kroz praćenje i reviziju dostavljenih instrumenata obezbjeđenja plaćanja u skladu sa propisima.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Praćenje naplate faktura sa Službom za ekonomsko-finansijske i opšte poslove, po osnovu obaveza koje proističu iz balansnog mehanizma.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- U koordinaciji sa ostalim službama Društva, izrađuju se i objavljuju mjesečni i godišnji izvještaji kao i publikacije iz domena poslovanja za potrebe Vlade Crne Gore i drugih državnih institucija (MONSTAT, Uprava prihoda i carina i sl.), OPS-a, Agencije i učesnika na tržištu.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Završavanje izmjena i usklađivanja postojeće pravne regulative kojom se preciznije definiše rad tržišta električne energije u Crnoj Gori – donošenje Tržišnih pravila i akata koja proističu iz istih.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: I kvartal 2024. godine
- Učestvovanje u radu radnih grupa za izradu Zakona o energetici i Zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: U toku 2024. godine, zavisno od rada međuresorskih radnih tijela osnovanih od strane Ministarstva energetike i rudarstva
- Nastavak unapređenja saradnje sa službama drugih energetske subjekata, kao i iniciranje aktivnosti van užeg opisa rada i obaveza ove Službe koje bi obezbijedile stvaranje povoljnijeg ambijenta za sve učesnike na tržištu električne energije u Crnoj Gori.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Intenziviranje aktivnosti na pokretanju platforme za rad balansnog tržišta, razvoj i participacija na regionalnom tržištu balansne energije.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: U toku 2024.godine, u dogovoru sa operatorima sistema nakon sticanja tehničkih uslova

2.3. Služba za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju

- Prijem učesnika na tržište električne energije proizvođača koji imaju status povlašćenih proizvođača (proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije).
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Prijem dnevnih planova proizvodnje povlašćenih proizvođača, izradu voznog reda za povlašćene proizvođače.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Izračunavanje proporcionalnog udjela snabdjevača i kupaca samosnabdjevača za kupovinu električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Utvrđivanje podstajnih cijena za otkup električne energije od povlašćenih proizvođača u skladu sa podzakonskim aktima Vlade Crne Gore.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Jednom godišnje, krajem januara 2024.godine
- Način mjerenja i očitavanje proizvedene električne energije.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Garancije porijekla električne energije (registracija proizvodnih objekata, elektronsko registrovanje, izdavanje, prenošenje, povlačenje i otkazivanje garancija porijekla, uvoz i izvoz, administriranje registra garancija porijekla, proračun nacionalnog rezidualnog miksa itd.).
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Praćenje debalansa koji izazivaju povlašćeni proizvođači, fakturisanje snabdjevača i kupca samosnabdjevača za proporcionalni udio kupljene električne energije, praćenje stanja u fondu za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i dr.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Praćenje naplate faktura sa Službom za ekonomsko-finansijske i opšte poslove, po osnovu obaveza koje proističu iz podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije odnosno zakonskih obaveza Operatora tržišta po ovom osnovu.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- U koordinaciji sa ostalim službama Društva, izrađuju se i objavljuju mjesečni i godišnji izvještaji, a sa nadležnim Ministarstvom se obavljaju poslovi koji se odnose na pripremu i izradu akata koja se direktno ili indirektno odnose na oblast proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano

- Izrada izvještaja o strukturi proizvedene električne energije i rezidualnog miksa, za teritoriju Crne Gore, uz komunikaciju sa Agencijom, i operatorima sistema.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Izrada Izvještaja 31.05.2024, dostavljanje Agenciji do 15.06.2024.godine
- Saradnja sa Energetskom zajednicom, AiB-om, Europex-om i drugim organizacijama.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Kontinuirano
- Učestvovanje u radu radnih grupa za izradu Zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije, u kom se očekuje proširivanje djelatnosti i obaveza Operatora tržišta u vezi obnovljivih izvora energije, dalji razvoj tržišta, veći broj proizvođača zelene energije kao i kompleksnije i brojnije aktivnosti po ovom pitanju.
Realizacija, napomene i planirani rokovi: U toku 2024. godine, zavisno od rada međuresorskih radnih tijela osnovanih od strane Ministarstva energetike i rudarstva
- Učesnik redovnih zasijedanja evropske organizacije za garancije porijekla – AIB
Realizacija, napomene i planirani rokovi: Dva do četiri puta godišnje zavisno od plana rada AIB-a

3. STRUČNA USAVRŠAVANJA I RADNE POSJETE ZAPOSLENIH U 2024. GODINI

Operator tržišta, kao privredno društvo koje obavlja specifične djelatnosti od strateškog interesa za funkcionisanje i razvoj tržišta električne energije u Crnoj Gori i podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoeffikasne kogeneracije, kao i poslove vezane za funkcionisanje sistema garancija porijekla, zahtijeva zaposlene koji će stručno i efikasno obavljati poslove, uz stalnu edukaciju i usavršavanja, posebno u oblasti primjene propisa i međunarodnih standarda, uz adekvatno korišćenje informacionih tehnologija.

Zbog primjene novih propisa u praksi, regulativa koje se ugledaju na one u susjedstvu i Evropi, novih standarda (ENTSO-e), potrebna je kontinuirana edukacija kroz obuke, seminare i razmjenu iskustava sa kolegama iz inostranstva.

U cilju unapređenja i razvijanja dalje poslovne saradnje u određenim oblastima, planirane su radne posjete operatorima tržišta regiona (HROTE, BORZEN, EMS). Takođe se planira i učešće u radnim grupama (USAID/USEA, radne grupe Energetske zajednice).

Obavljanje poslova u Operatoru tržišta, zbog poslovanja sa inostranim učesnicima na tržištu električne energije i značajno izražene međunarodne komunikacije, zahtijeva kontinuiranu edukaciju u oblasti stranih jezika za zaposlene. Predviđena je i kontinuirana edukacija iz oblasti IT-a i drugih oblasti za koje se ukaže potreba u poslovanju.

U cilju unapređenja i usklađivanja svog dosadašnjeg poslovanja sa poslovanjem operatora tržišta električne energije i berzi električne energije zemalja članica EU i ispunjavanja svojih obaveza u procesu uspostavljanja regionalnog, a zatim i jedinstvenog evropskog tržišta električne energije, Operator tržišta je krajem 2022. godine postao član EUROPEX-a (udruženje evropskih operatora tržišta i berzi električne energije).

4. POTREBNE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA U 2024. GODINI

4.1. Obezbjedivanje - kupovina poslovnog prostora za rad Operatora tržišta

Krucijalno pitanje za rad Operatora tržišta je rješavanje pitanja poslovnog prostora, što je, hronološki posmatrano predstavljalo zahtjev od samog osnivanja ovog privrednog društva, sa čim su upoznati: osnivač, resorno ministarstvo, agencija i drugi subjekti. Sticanjem normativno-pravnih pretpostavki, Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023. – 31.12.2025. godine utvrđen je regulatorno dozvoljeni prihod i naknada za rad operatora tržišta električne energije i u dijelu nabavke osnovnih sredstava za rad, između ostalog i poslovnog prostora (izdaci za nabavku svih zahtijevanih osnovnih sredstava na godišnjem nivou, za svaku godinu regulatornog perioda, utvrđeni su u iznosu od po 141.987,07 EUR-a). Operator tržišta u posljednjem kvartalu 2023.godine intenzivno vrši preliminarno ispitivanje tržišta u smislu pribavljanja informacija o raspoloživim poslovnim prostorima, cijenama i slično, a takođe se jednovremeno vrši i ispitivanje uslova kreditiranja kod poslovnih banaka, u cilju sveobuhvatnog i potpunog predlaganja mogućeg rješenja, tako da će u skorijem narednom periodu imati preciznije podatke o raspoloživim mogućnostima.

Realizacija, napomene i planirani rokovi:

- Dostavljanje predloga i informisanje resornih subjekata osnivača – I kvartal 2024.godine
- Određenje osnivača – II kvartal 2024.godine
- Zaključivanje ugovora i preseljenje – III kvartal 2024.godine

4.2. Obezbjedivanje softvera za rad Operatora tržišta - Kupovina Market Management System-a (MMS softver)

Zahtjev za nabavku-kupovinu softvera je posledica planiranog razvoja tržišta, njegovog regionalnog povezivanja i potrebe upravljanja procesima iz domena koji pokriva Operator tržišta (Market operator) na što jednostavniji i pouzdaniji način vodeći računa o sigurnosti pristupa sistemu, a u skladu sa postupcima koje propisuje ENTSO-e (European association for the cooperation of transmission system operators (TSOs) for electricity) i drugim standardima relevantnim za elektronsko poslovanje na tržištu električne energije. Potreba za novim softverskim rješenjem direktno proizilazi iz obaveza države Crne Gore da tržište električne energije organizuje na transparentan i

nediskriminatoran način, što podrazumijeva poštovanje propisa definisanih gore pomenutim Direktivama EU, Zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije kojim se transponuje REMIT regulativa u crnogorsko zakonodavstvo, kao i razvoja maloprodajnog tržišta koje će omogućiti dolazak novih snabdjevača na tržište električne energije.

Kako je u međuvremenu postojala mogućnost, posredstvom resornog ministarstva, za upućivanjem zahtjeva radi opredjeljivanja sredstava za bespovratnu finansijsku podršku od strane Evropske komisije (za nabavku softvera), već su sprovedene određene aktivnosti od strane tog ministarstva, pa se očekuje da će postojati razumijevanje da se u okviru te podrške prepozna potreba operatora tržišta i udovolji ovom zahtjevu. Procijenjena vrijednost za ovu nabavku je oko 500.000,00 EUR-a.

Realizacija, napomene i planirani rokovi:

- Obezbjedjivanje sredstava za nabavku MMS aplikacije – Nakon završavanja procedure resornog Ministarstva energetike i rudarstva i nakon donošenja Budžeta Crne Gore za 2024.godinu,
- Priprema projekta za nabavku nove MMS aplikacije koja treba da zamijeni postojeću i sprovođenje tendera – u toku 2024.godine,
- Period testiranja i implementacije nove MMS aplikacije – kraj 2024.godine, nakon čega slijedi i edukacija na svim korisničkim nivoima.

4.3. Obezbjedjivanje - zakup softvera za registar garancija porijekla

Jedan od prioriteta u poslovanju za narednu godinu vezan je za sistem garancija porijekla i članstvo u međunarodnim organizacijama. Planirano je da se postojeći status člana AIB-a unaprijedi članstvom u odgovarajuću šemu Operatora tržišta. S tim u vezi, planirano je provođenje aktivnosti na izradi podzakonskih akata kao obaveznog elementa za pristupanje šemi, kao i nabavka adekvatnog softvera.

Realizacija, napomene i planirani rokovi:

- Priprema projekta za nabavku softverskog rješenja - u toku 2024.godine
- Tenderski postupak – u toku 2024.godine
- Odluka o odabiru ponuđača i potpisivanje ugovora – u toku 2024.godine
- Implementacija softverskog rješenja i obuka zaposlenih i korisnika – u toku 2024.godine

4.4. Obezbjedivanje - zakup softvera za prognozu proizvodnje vjetroelektrana

Imajući u vidu da je vjetroelektrana Krnovo početkom novembra 2017.godine ušla u pogon sa statusom povlašćenog proizvođača, a vjetroelektrana Možura krajem 2019. godine, a samim tim Operator tržišta preuzeo obavezu otkupa proizvedene električne energije, kao i obavezu plaćanja balansiranja vjetroelektrana, nabavkom softverskog alata za prognozu vjetra Operator tržišta bi pokušao bolje kontrolisati trošak balansiranja vjetrenjača kako bi se to u što manjoj mjeri reflektovalo na povećanje iznosa naknade za OIE koju plaća krajnji kupac u Crnoj Gori, odnosno nedostajućih sredstava koja se više ne prenose iz budžeta Crne Gore (prema posljednjem donijetom propisu Vlade). Vjetroelektrane izazivaju najveći debalans, od ukupnog debalansa koji izazivaju povlašćeni proizvođači pa je tako npr. u avgustu 2022. godine dostignut maksimum kada su ovi troškovi u pitanju, jer je debalans iznosio preko 2.000.000,00 EUR-a. Budući da sredstva za zakup softverskog rješenja nijesu odobrena Odlukom Agencije o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad za period 2023. – 2025.godina, to je Operator tržišta inicirao prema resornom Ministarstvu zahtjev za sagledavanje mogućnosti dobijanja sredstava za zakup istog iz grantova, EU fondova ili sl.

Realizacija, napomene i planirani rokovi:

- Obezbjedivanje sredstava za nabavku – zakup softverskog rješenja - Nakon aktivnosti Ministarstva energetike i rudarstva odnosno obezbjeđivanja sredstava – u toku 2024.godine,
- Priprema projekta za nabavku softverskog rješenja – nakon obezbjeđivanja sredstava – u toku 2024.godine.
- Nabavka i otpočinjanje korišćenja softverskog rješenja – u toku 2024.godine

4.5. Obezbjedivanje - kupovina sistema za upravljanje dokumentima („Document Management System“ - DMS) i implementacije korporativne e-mail kolaboracione platforme

Operator tržišta je putem komunikacije sa nadležnim ministarstvom, imajući u vidu da posredstvom istog postoji mogućnost dobijanja određene finansijske podrške iz grantova, EU fondova isl., iskazao potrebu za dodjelu bespovratnih sredstava i u svrhu nabavke sistema za upravljanje dokumentima (engl. „Document Management System“ - DMS) i implementacije korporativne e-mail kolaboracione platforme, koje je potkrijepio izradom odgovarajućih idejnih rješenja projektnih zadataka u saradnji sa ponuđačem. Ukoliko zahtijevana sredstva budu dodijeljena, planira se i realizacija predmetnih projektnih zadataka u 2024. godini.

Realizacija, napomene i planirani rokovi:

- Obezbjedivanje sredstava za nabavku - Nakon aktivnosti resornog Ministarstva energetike i rudarstva odnosno obezbjeđivanja sredstava – u toku 2024.godine,
- Provođenje procedure za nabavku DMS i implementacije korporativne e-mail kolaboracione platforme – nakon obezbjeđivanja sredstava – u toku 2024.godine.
- Nabavka i otpočinjanje korišćenja – u toku 2024.godine

FINANSIJSKI PLAN ZA 2024. GODINU

5. FINANSIJSKI PLAN ZA 2024. GODINU

Osnovu za sačinjavanje Finansijskog plana za 2024. godinu predstavljaju potrebe Operatora tržišta zasnovane na troškovima i prihodima koji su utvrđeni prethodno navedenom Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije, za period 01.01.2023. – 31.12.2025.godine („Službeni list CG“, broj 131/22), donijetoj na sjednici Odbora Agencije 29. i 30.11.2022.godine, a odnose se na period 2024.godine, uvećani za inflaciju od 13% (tabela 6 – projekcija bilansa).

Navedena Odluka Agencije je donijeta primjenom Metodologije o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije („Službeni list CG“, broj 71/22 i 37/23). U postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda primjenjuje se regulatorni metod "trošak plus", koji utvrđivanje naknada zasniva na opravdanim troškovima poslovanja, trošku amortizacije, uz obezbjeđivanje razumne dobiti i sredstava potrebnih za nabavku osnovnih sredstava neophodnih za obavljanje energetske djelatnosti.

Troškovi poslovanja su tehno-ekonomski opravdani troškovi koji su u funkciji obavljanja energetske djelatnosti, utvrđeni za regulatornu godinu, a obuhvataju: 1) troškove zarada i drugih ličnih primanja, 2) troškove rezervnih djelova i materijala, 3) troškove usluga trećih lica, 4) troškove tekućih bakarskih usluga, poštanske troškove i troškove osiguranja, 5) troškove usluga telekomunikacija, 6) troškove poreza na imovinu, такси i naknada u skladu sa zakonom, 7) ostale troškove poslovanja.

5.1. Planirani prihodi za 2024. godinu

Prihodi Operatora tržišta planirani su u ukupnom iznosu od **814.357,96€** i odnose se na prihode od regulisane djelatnosti (783.564,10 €) i prihode po osnovu naknade za korišćenje garancija porijekla (30.793,86 €).

5.2. Planirani rashodi za 2024. godinu

Poslovni rashodi Operatora tržišta za 2024. godinu predviđeni su u iznosu **803.337,48 €** i sastoje se od troškova poslovanja (TP) u iznosu od **781.594,30 €** i troškova amortizacije u iznosu od **21.743,18 €**.

5.2.1 Troškovi poslovanja (TP)

Troškovi poslovanja iznose **781.594,30 €** i odnose se na:

Troškove zarada i drugih ličnih primanja u iznosu od 545.464,92€.

Imajući u vidu prirodu posla Operatora tržišta, troškovi zarada očekivano predstavljaju dominantnu troškovnu stavku kako u finansijskim planovima, tako i u izvještajima. Za troškove bruto zarada i drugih ličnih primanja zaposlenih planiran je iznos sredstava od 545.464,92€, a odnosi se na troškove bruto zarada, troškove službenih putovanja, troškove naknade članovima Odbora direktora.

Ovu kategoriju troškova čini i trošak za pomoć zaposlenima, utvrđenu Kolektivnim ugovorom.

Troškove rezervnih djelova i materijala u iznosu od 5.620,56 €.

Troškovi rezervnih djelova i materijala planirani su u skladu sa članom 7 stav 2 tačka 2 Metodologije ($((5.109,60 \text{ €} / 20) * 22)$), a na osnovu ostvarenih troškova rezervnih djelova i materijala u 2021. godini (5.109,60 €), odobrenog broja zaposlenih za 2021. godinu (20) i planiranog broja zaposlenih za 2024. godinu (22).

Troškove usluga trećih lica u iznosu od 69.549,77 € koji obuhvataju troškove usluga održavanja i ostale troškove usluga.

Troškovi usluga trećih lica planirani u skladu sa članom 7 stav 2 tačka 3 i članom 21 Metodologije ($((26.791,23 \text{ €} + 12585,86 \text{ €} + 21.672,21 \text{ €}) / 3) + 49.200,00 \text{ €}$), a na osnovu prosječno ostvarenih troškova iz ove kategorije za 2019., 2020. i 2021. godinu, izuzev troškova zakupa poslovnog i garažnog prostora koji su planirani na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora za 2022. godinu (48.000,00 €) i Ugovora o zakupu garažnog prostora za 2022. godinu (1.200,00 €).

U nastavku je dat detaljan prikaz i obrazloženje ove kategorije troškova:

TABELA 5

Troškovi usluga trećih lica		69.549,77
1. Troškovi usluga održavanja		7.476,92
-troškovi usluga za tekuće održavanje hardverske opreme		4.000,00
-drugi troškovi usluga održavanja		3.476,92
2. Ostali troškovi usluga		62.072,85

-trošak zakupa poslovnog prostora	48.000,00
-trošak zakupa garažnog prostora	1.200,00
-trošak računovodstvene revizije	2.000,00
-konsultanske provizije i troškovi	4.000,00
-troškovi javnog oglašavanja	50,00
-troškovi usluga kopiranja i korićenja	100,00
-troškovi obuke, školarine, savjetovanja i drugih intelektualnih usluga pravnih lica	2.650,00
-troškovi usluga higijenskog održavanja	2.500,00
-troškovi komunalnih usluga	1.404,00
-ostali troškovi usluga	168,85

Troškovi usluga održavanja planirani su u iznosu od **7.476,92 €**, a odnose se na :

- Troškove usluga za tekuće održavanje hardverske opreme u iznosu od **4.000,00 €** - Navedeni troškovi se odnose na održavanje hardverske i druge materijalne opreme Operatora tržišta koja je sastavni dio registra osnovnih sredstava;
- Drugi troškovi usluga održavanja u iznosu od **3.476,92 €** - Navedeni troškovi se odnose na ostale usluge održavanje, uključujući i trošak registracije službenog vozila.

Ostali troškovi usluga koji ukupno iznose **62.072,85 €** odnose se na:

- Troškove zakupa poslovnog prostora za 12 mjeseci 2024. godine u iznosu od **48.000,00€**.

Radi obezbjeđenja potrebnih uslova za rad zaposlenih, obzirom da Operator tržišta nije još uvijek riješio problem nedostajućeg poslovnog prostora to su za 2024.godinu planirani troškovi zakupa poslovnog prostora u u iznosu od 48.000,00 €.

- Troškove zakupa garažnog prostora za 12 mjeseci 2024.godine u iznosu od **1.200,00€**, planiranog na osnovu Ugovora o zakupu garažnog prostora;
- Trošak računovodstvene revizije u iznosu od **2.000,00 €** - Statutom operatora tržišta predviđena je obaveza vršenja revizije finansijskih iskaza;
- Troškove za angažovanje konsultanata u iznosu od **4.000,00 €** - obzirom da Operator tržišta predstavlja energetski subjekat čija je djelatnost jedinstvena u energetskom sektoru, veoma značajna za sveobuhvatno funkcionisanje istog, navedeni troškovi su neophodni za angažovanje stručnih konsultanta za pružanje usluga na izradi akata, kako iz oblasti energetike, tako i pravne, ekonomske i druge regulative.
- Troškove usluga javnog oglašavanja u iznosu od **50,00 €**;

- Troškove usluga kopiranja i korićenja u iznosu od **100,00 €**;
- Troškove obuke, školarine, savjetovanja i drugih stručnih usavršavanja u iznosu od **2.650,00 €** - Navedeni troškovi se odnose na predviđene troškove za kotizaciju zaposlenih, prilikom stručnih usavršavanja i radnih posjeta zaposlenih za 2024. godinu, kao i za troškove usavršavanja stranog jezika, IT-a i dr.;
- Troškove usluga higijenskog održavanja u iznosu od **2.500,00 €** - Navedeni troškovi se odnose na plaćanja naknade održavanja stambene zgrade u skladu sa kvadraturom poslovnog prostora;
- Troškove komunalnih usluga u iznosu od **1.404,00 €** - Ovi troškovi se odnose na plaćanje komunalnih usluga privrednim društvima Čistoća doo i Deponija doo Podgorica;
- Troškove ostalih usluga u iznosu od **168,55 €** - Ovi troškovi se odnose na troškove koji mogu nastati u toku redovnog poslovanja Operatora tržišta i predstavljaju ostale nematerijalne troškove kao što su troškovi izrade pečata, izrade vizit kartica, i drugo;

Troškove tekućih bankarskih usluga, poštanske troškove i troškove osiguranja u iznosu od 54.426,10 €. Ovu kategoriju troška čine troškovi tekućih bankarskih usluga u iznosu od 47.358,34 €, troškovi poštanskih usluga u iznosu od 1.500,00 € i troškovi osiguranja zaposlenih 5.567,76 €.

Troškovi tekućih bankarskih usluga (bankarska provizija) planirani su u visini ostvarenih troškova tekućih bankarskih usluga u 2021. godini odnosno u iznosu od **47.358,34 €**;

Troškovi poštanskih usluga planirani su na iznos od **1.500,00 €** prema realnim procjenama i ostvarenju tokom 2021. godine;

Troškovi osiguranja zaposlenih izračunati su za 22 zaposlena na osnovu stvarne vrijednosti osiguranja koja je ugovorena u postupku javnih nabavki sa najpovoljnijim ponuđačem. Premija osiguranja po zaposlenom na osnovu ugovorene vrijednosti iznosi mjesečno 21,09 €, pa je trošak za 22 zaposlena na godišnjem nivou **5.567,76 €** ($21,09 \text{ €} * 12 * 22$).

Planom za 2024. godinu predviđa se obim osiguranja zaposlenih po osnovu kolektivnog osiguranja od posljedica nesrećnog slučaja, dopunskog osiguranja za slučaj hirurške intervencije, za slučaj bolesti i posljedica bolesti, kao i dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Troškove usluga telekomunikacija u iznosu od 9.557,08 €. Ova vrsta troškova obuhvata troškove usluga fiksne telefonije, mobilne telefonije i integris usluga.

Troškovi usluga telekomunikacija planirani su u skladu sa članom 7 stav 2 tačka 5 Metodologije ($(8.688,25 \text{ €} / 20) * 22$), a na osnovu ostvarenih troškova telekomunikacija u 2021. godini (8.688,25 €), odobrenog broja zaposlenih za 2021. godinu (20) i planiranog broja zaposlenih za 2024. godinu (22).

Troškove poreza na imovinu, taksi i naknada u skladu sa zakonom u iznosu od **3.150,84 €**. Ovu kategoriju čine troškovi koji se javljaju u toku redovnog poslovanja, koji proističu iz zakonskih obaveza i koji su neophodni za obavljanje djelatnosti.

Odredbama Zakona o energetici propisano je: članom 3 stav 1 tačka 5 da je energetska djelatnost Operatora tržišta organizovanje i upravljanje tržištem električne energije, članom 65 stav 1 da se energetske djelatnosti mogu obavljati samo na osnovu licence, koju izdaje Agencija i članom 67 stav 1 da je energetski subjekat dužan da plati godišnje naknade za period na koji je izdata licenca u visini koju utvrdi Agencija.

Operator tržišta posjeduje Licencu za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije, iz čega proizilazi njegova zakonska obaveza da plaća godišnju naknadu po osnovu korišćenja licence, koja pripada ovoj kategoriji troškova.

Troškove reprezentacije u iznosu od **3.549,68 €**.

Troškovi reprezentacije su utvrđeni u skladu sa članom 7 stav 2 tačka 7 Metodologije , kao iznos od 0,5% regulatorno dozvoljenog prihoda za 2022. godinu ($0,5\% * 709.935,33 \text{ €}$).

Ostale troškove poslovanja u iznosu od **90.275,37 € (4.187,43 € + 47.309,85 € + 38.778,09 €)**. Ovi troškovi se dijele na tri grupe i to:

a) rashodi električne energije, rashodi vode, goriva, pretplate na Katalog propisa, ostale pretplate na stručnu literaturu i ostale pretplate.

Planirani iznos sredstava za ovu grupu troškova iznosi **4.187,43 €** ($(3.806,75 \text{ €} / 20) * 22$), a izračunat je na osnovu ostvarenih troškova iz ove kategorije u 2021. godini (3.806,75 €), odobrenog broja zaposlenih za 2021. godinu (20) i planiranog broja zaposlenih za 2024. godinu (22);

b) troškovi za godišnje održavanje računovodstvenog softvera i drugih softvera, kao i troškovi članarina.

Za ovu grupu troškova planirana su sredstva u iznosu od **47.309,85 €** i to: za godišnje održavanje računovodstvenog softvera **749,85 €**, članarina kod Instituta računovođa i revizora Crne Gore **40,00 €**, članarina u CIGRE, AIB i EUROPEX u iznosima od

1.000,00 €, 6.000,00 € i 25.000,00 € i naknadu za registraciju kod Crnogorske berze električne energije (BELEN) **14.520,00 €**.

c) drugi troškovi poslovanja u okviru kategorije ostalih troškova poslovanja (izdvajanje za sindikalne aktivnosti, stambeni fond, pomoć sindikatu u skladu sa Kolektivnim ugovorom).

Planirani iznos sredstava za ovu grupu troškova iznosi **38.778,09 €** ((38.778,09 € / 22) *22), a izračunat je na osnovu utvrđenih sredstava za troškova iz ove kategorije za 2022. godinu (38.778,09 €), odobrenog broja zaposlenih za 2022. godinu (22) i planiranog broja zaposlenih za 2024. godinu (22).

5.2.2. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije i rezervisanja planirani su u iznosu **21.743,18 €** i odnose se na troškove amortizacije licenci, softvera i drugih sredstava neophodnih za obavljanje regulisane djelatnosti.

Trošak amortizacije je izračunat u skladu sa članom 8 stav 1 Metodologije na osnovu: nabavne vrijednosti osnovnih sredstava koja su u funkciji na kraju 2021. godine, korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava i primjene proporcionalne metode amortizacije.

U nastavku je dat tabelarni prikaz projektovanih veličina prihoda i rashoda za 2024. godinu, sa projektovanim uticajem inflacije od 13%. Razumna dobit je fiksna kategorija i ne može se mijenjati, pa su troškovi uvećani za 13% inflacije, a prihodi su planirani kao obračunska kategorija, da bi se dobila utvrđena razumna dobit, kako slijedi:

TABELA 6

Projekcija bilansa uspjeha							
2024. godina	€	uticaj inflacije po stopi od 13 %	Kvartalni plan				
			I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	
I POSLOVNI PRIHODI	814.357,96	918.791,83	229.697,96	229.697,96	229.697,96	229.697,96	
1. Prihodi od prodaje	814.357,96	918.791,83	229.697,96	229.697,96	229.697,96	229.697,96	
- Prihodi od regulisane djelatnosti	783.564,10	887.997,97	221.999,49	221.999,49	221.999,49	221.999,49	
- Ostali prihodi	30.793,86	30.793,86	7.698,47	7.698,47	7.698,47	7.698,47	
2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe							
3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka							
4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka							
II POSLOVNI RASHODI (1+2)	803.337,48	907.771,35	226.942,84	226.942,84	226.942,84	226.942,84	
1. Troškovi poslovanja (TP)	781.594,30	883.201,56	220.800,39	220.800,39	220.800,39	220.800,39	
1.1. Troškovi zarada i drugih ličnih primanja	545.464,92	616.375,36	154.093,84	154.093,84	154.093,84	154.093,84	
1.2. Troškovi rezervnih djelova i materijala	5.620,56	6.351,23	1.587,81	1.587,81	1.587,81	1.587,81	
1.3. Troškovi usluga trećih lica	69.549,77	78.591,24	19.647,81	19.647,81	19.647,81	19.647,81	
1.4. Troškovi tekućih bankarskih usluga, poštanske troškove i troškove osiguranja	54.426,10	61.501,49	15.375,37	15.375,37	15.375,37	15.375,37	
1.5. Troškovi usluga telekomunikacija	9.557,08	10.799,50	2.699,88	2.699,88	2.699,88	2.699,88	
1.6. Finansijski troškovi	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7. Troškovi poreza na imovinu, taksi i naknada u skladu sa zakonom	3.150,84	3.560,45	890,11	890,11	890,11	890,11	
1.8. Troškovi reprezentacije	3.549,68	4.011,14	1.002,78	1.002,78	1.002,78	1.002,78	
1.9. Ostali troškovi poslovanja	90.275,35	102.011,15	25.502,79	25.502,79	25.502,79	25.502,79	
2. Troškovi amortizacije i rezervisanja	21.743,18	24.569,79	6.142,45	6.142,45	6.142,45	6.142,45	
2.1. Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava za obavljanje regulisane djelatnosti	8.231,95	9.302,10	2.325,53	2.325,53	2.325,53	2.325,53	
2.2. Troškovi amortizacije materijalnih sredstava za obavljanje regulisane djelatnosti	13.511,24	15.267,70	3.816,93	3.816,93	3.816,93	3.816,93	
2.3. Troškovi amortizacije ostalih nematerijalnih sredstava							
2.4. Troškovi amortizacije ostalih materijalnih sredstava							
2.5. Troškovi rezervisanja							
REZULTAT REGULISANE DJELATNOSTI (prihodi od regulisane djelatnosti - priznati rashodi)	11.020,48	11.020,48	2.755,12	2.755,12	2.755,12	2.755,12	
A. POSLOVNI REZULTAT (I-II)							
I FINANSIJSKI PRIHODI							
II FINANSIJSKI RASHODI (osim 1.6.)							
B. FINANSIJSKI REZULTAT (I-II)	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	
I OSTALI PRIHODI (uključujući neregulisanu djelatnost)							
I OSTALI RASHODI (uključujući neregulisanu djelatnost)							
C. REZULTAT OSTALIH AKTIVNOSTI (I-II)	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	
D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE POREZA (A+B+C)	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	
E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO							
F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (D+E)							
G. DRUGE STAVKE REZULTATA POVEZANE SA KAPITALOM (1+2+3+4+5)							
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							
2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja							
3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava							
4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka vezi sa definisanim planovima penzionih naknada							
5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine							
H. PORESKI RASHOD PERIODA (1+2)	991,84	991,84	247,96	247,96	247,96	247,96	
1. Tekući porez na dobit	991,84	991,84	247,96	247,96	247,96	247,96	
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda							

6. SUDSKI POSTUPCI

U toku 2024.godine nastaviće se sudski i postupci pred nadležnim subjektima, koji nijesu do sada okončani, i to:

-Sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je, u 2014. godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chanel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih DOO "COTEE"-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinatoru aluminijuma Podgorica. Ovaj postupak je u toku pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori skoro deset godina i Operator tržišta ne može procijeniti dužinu trajanja istog i procjenu uspjeha u sporu.

-Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je pokrenuo "HLB Mont Audit" Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019.godinu, budući da je Operator tržišta cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno plaćanje ugovorenog iznosa. Isti se nastavlja i u narednom periodu odnosno 2024.godini.

-Sljedstveno ishodu sudskog postupka ranijeg izvršnog direktora za poništenje akta o razrješenju, Viši sud u Podgorici je donio presudu 07.07.2023.godine, kojom je potvrđena presuda Osnovnog suda u Podgorici i poništena odluka o razrješenju izvršnog direktora Društva. Saglasno određenju Odbora direktora Društva, punomoćnik Društva je na presudu Višeg suda uložio zahtjev za reviziju Vrhovnom sudu. Sljedstveno ishodu sudskog postupka, zaposleni je pokrenuo postupak medijacije pred Centrom za alternativno rješavanje sporova, radi naknade materijalne štete. U toku je postupak pred Centrom za alternativno rješavanje sporova i isti će rezultirati ishodom u 2024.godini.

7. REZIME

Program rada i finansijski plan Operatora tržišta za 2024. godinu, kao i prethodni programi rada ovog privrednog društva su urađeni sa projekcijom da se dodatno unaprijede uslovi za dalji razvoj tržišta električne energije odnosno da stvori normativne i druge pretpostavke koje su od značaja za povećanje broja učesnika na tržištu električne energije u Crnoj Gori u svim kategorijama. Time se stvaraju i uslovi za povećanje konkurentnosti na maloprodajnom tržištu električne energije.

Organizaciona struktura u okviru rada tri službe – Služba za ekonomsko finansijske i opšte poslove, u okviru koje su Odjeljenje za ekonomske poslove i informacione tehnologije i Odjeljenje za pravne i opšte poslove, zatim Služba za tržište električne energije i Služba za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju će omogućiti funkcionalno obavljanje utvrđenih zadataka i aktivnosti. Nastojanje Operatora tržišta će biti da, kroz učešće u radu radnih grupa koje obrazuje Ministarstvo energetike i rudarstva, za izradu zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti energetike, predloži rješenja koja će otkloniti do sada prepoznate nedostatke i unaprijedi normativno pravne pretpostavke od značaja za sve učesnike na tržištu električne energije u Crnoj Gori.

Obaveza Operatora tržišta propisana Zakonom i uslovima i opštim obavezama iz Licence je da je finansijski, tehnički i kadrovski osposobljen da obavlja djelatnost.

U tom smislu od izuzetnog značaja je nabavka sopstvenog poslovnog prostora čija realizacija će predstavljati prevashodni cilj u 2024.godini. Trajno rješavanje pitanja poslovnog prostora podrazumijeva stvaranje funkcionalnih pretpostavki za efikasan rad i dalji razvoj Operatora tržišta, a u finansijskom smislu bi imalo pozitivan efekat jer bi se, umjesto sredstava za zakup iznajmljenog prostora, obezbijedili uslovi za rad u sopstvenom prostoru i postigle značajne uštede. Aktivnosti Operatora tržišta po ovom pitanju će biti da u skorijem periodu predloži konkretno i adekvatno rješavanje pitanja kupovine poslovnog prostora, uz očekivanje da Vlada Crne Gore sagleda isto kao prioritarnu potrebu ovog društva i konkretizuje njegovo rješavanje, čime bi se stvorila osnovna pretpostavka za dalji kontinuitet u radu i razvoj ovog privrednog subjekta.

Razvoj informatičke infrastrukture je uslovljen stalnim razvojem tržišta električne energije, uspostavljanjem novih vidova tržišta, povećanjem obima poslova i potrebom za obezbjeđivanjem sigurnog i efikasnog funkcionisanja tržišta električne energije u Crnoj Gori, pa je neophodno snaženje informatičke infrastrukture, a što je prethodno u najznačajnijem iskazano u dijelu nabavke softvera (kupovina softvera za rad tržišta električne energije – MMS softvera, zakup softvera za garancije porijekla i, ukoliko se Operatoru tržišta opredijele bespovratna finansijska sredstva, zakup softvera za

prognozu proizvodnje vjetroelektrana i nabavka softvera za sve zahtjevnije administrativne potrebe Operatora tržišta - sistem za upravljanje dokumentima i implementacija korporativne e-mail kolaboracione platforme).

Operator tržišta je, u dosadašnjem periodu, ostvarivao saradnju sa svim subjektima sa kojima postoji direktna povezanost poslova, što je svakako određujuće i za naredni period. Saradnja će se nastaviti i preduzimaće se kontinuirane aktivnosti na operacionalizaciji utvrđenih obaveza, i to sa: Vladom Crne Gore, Ministarstvom energetike i rudarstva, Agencijom, energetske subjektima, učesnicima na tržištu električne energije u Crnoj Gori i međunarodnim organizacijama.

Broj: 23/2300 -3
Podgorica, 06.12.2023.godine

ODBOR DIREKTORA,
Predsjednik,
mr Nermin Škretović

